

Aan de gemeenteraad

Registratienummer: GF12.20012   **Datum:** 24 januari 2012
Agendapunt: 12

Portefeuillehouder: De heer L. Buwalda   **Behandelend ambtenaar:** Mevrouw K.J. Booij

---

Onderwerp:

Raadsbesluit Tijdelijke regels aanscherping Wet Werk en Bijstand gemeente Heerenveen

---

Voorstel:

Raadsbesluit Tijdelijke regels Aanscherping Wet Werk en Bijstand gemeente Heerenveen vaststellen

---

Overwegingen

Voorbehoud

Dit voorstel is geschreven terwijl de politieke besluitvorming over de wetwijziging WWB nog niet was afgerond. Omdat de wetwijziging naar verwachting wel doorgaat per 1 januari 2012, lopen wij hierop vooruit om er voor te zorgen dat de gemeentelijke uitvoering door kan gaan. Inmiddels is de wetwijziging op 20 december 2011 aangenomen door de Eerste Kamer, met als ingangsdatum 1 januari 2012.

Achtergrond

Op 1 januari 2012 is de 'Wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand' in werking getreden. De Wet Werk en Bijstand is samengevoegd met de Wet investeren in jongeren (WIJ). De Wet investeren in jongeren (WIJ) is ingetrokken.

Uitgangspunten van deze wetwijziging zijn:

- Grotere nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de burger voor de voorziening in het bestaan;
- Versterking van het activerende karakter en de vangnetfunctie van de Wet Werk en Bijstand (WWB);
- Aanscherping van de verplichtingen voor bijstandsgerechtigden;
- Beperking van de doelgroep voor het gemeentelijk minimabeleid.

De wetwijziging leidt tot een fundamentele verandering van de bijstand. Zo gaat voor jongeren een wettelijke zoektijd van vier weken gelden. Ook hebben jongeren straks anders dan onder de WIJ, geen recht meer op een werkleeraanbod. De gemeente moet hen begeleiden bij de vormgeving van hun eigen verantwoordelijkheid op weg naar economische zelfstandigheid.

Belangrijke wijzigingen zijn verder het afschaffen van de bijstand voor inwonende meerderjarige kinderen en ouders. Dit gebeurt door de invoering van een toets op het huishoudinkomen. De gewijzigde WWB bevat ook enkele nieuwe verplichtingen. De doelgroep voor het minimabeleid wordt beperkt tot de groep minima met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. Daarnaast is een verordeningsplicht opgenomen voor de

maatschappelijke participatie van kinderen.

Consequenties voor gemeentelijk beleid

De genoemde ontwikkelingen hebben per 1 januari 2012 consequenties voor het gemeentelijk beleid:

- De WIJ-verordeningen vervallen per 1 januari 2012. Dit, omdat de WIJ wordt ingetrokken. Jongeren vallen voortaan onder de WWB, waarbij in sommige situaties overgangsrecht geldt. De vraag is nu of de huidige WWB-verordeningen voldoende zijn voor jongeren, of dat in die verordeningen nog aanpassingen nodig zijn. Dit is een vraag van regeltechnische maar ook van beleidsinhoudelijke aard.
- Meerderjarige kinderen en ouders hebben enkel nog gezamenlijk recht op bijstand. Misdragingen van deze belanghebbenden treffen het gezamenlijk inkomen. Dit heeft gevolgen voor het gemeentelijk toeslagenbeleid, het maatregelenbeleid en het armoedebeleid. Daarom moet bepaald worden welke aanpassingen aan de verordeningen noodzakelijk en/of gewenst zijn.
- De nieuwe verplichtingen voor bijstandsgerechtigden hebben gevolgen voor het maatregelenbeleid en het re-integratiebeleid. Ook hier moet bepaald worden welke aanpassingen aan de verordeningen noodzakelijk en/of gewenst zijn.
- De normering van gemeentelijk minimaalbeleid tot maximaal 110% van de bijstandsnorm heeft consequenties voor de categoriale bijzondere bijstand voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen, het Fonds maatschappelijke participatie voor kinderen en de collectieve ziektekostenverzekering AV-Frieso.

Kanttekeningen

Waarom een raadsbesluit met tijdelijke regels?

De wetwijziging maakt het, zoals hierboven al gezegd, nodig om het gemeentelijk beleid op vele terreinen te heroverwegen. Door de zeer korte invoeringstermijn is het echter erg lastig om dat al voor 1 januari 2012 te hebben afgerond én vormgegeven.

Daarbij komt dat de aanscherping van de WWB niet op zichzelf staat maar dat er na 1 januari 2012 nog enkele wijzigingen komen. Zo is er bijvoorbeeld het wetsvoorstel 'Toevoeging van de eis tot beheersing van de Nederlandse taal aan de Wet werk en bijstand' (w.o. 32 328'), de plannen van het kabinet betreffende "Aanpak fraude" (Handhavingsprogramma 2011-2014) en uiteraard de Wet werken naar vermogen die op 1 januari 2013 in werking treedt. Ook deze zaken zullen een beleidswijziging tot gevolg hebben.

Het is daarom nu het meest logisch om de overgang naar de nieuwe WWB per 2012 zo veel mogelijk beleids- en uitvoeringsarm te laten plaatsvinden. Met 'beleidsarm' bedoelen wij dat het huidige gemeentelijk beleid zoveel mogelijk in stand wordt gelaten. Alleen het minimaal noodzakelijke wordt gewijzigd. Dit gebeurt in afwachting van de invoering van de WWNV waarvoor een integrale heroverweging in 2012 nodig zal zijn.

Onder 'uitvoeringsarm' wordt verstaan dat daar waar noodzakelijke aanpassingen in het beleid plaatsvinden, dit op de minst belastende wijze voor wat betreft de uitvoering plaatsvindt. Bij deze uitgangspunten past het niet om alle WWB-verordeningen los van elkaar te wijzigen. Alleen daar waar dat absoluut noodzakelijk is, worden de verordeningen aangepast door middel van één Raadsbesluit. Wij stellen u voor om dit met het nu voorliggende Raadsbesluit te doen.

Wat is de status van dit Raadsbesluit?

Het Raadsbesluit heeft formeel gezien het karakter van een wijzigingsverordening. Met dit Raadsbesluit wijzigt de inhoud en betekenis van een aantal verordeningen. Het Raadsbesluit tijdelijke regels aanscherping WWB bevat algemeen verbindende voorschriften.

Het Raadsbesluit is tijdelijk van aard. Het is gericht op het faciliteren van de minimaal noodzakelijke aanpassingen in de gemeentelijke verordeningen. De heroverweging van het beleid zal in 2012 leiden tot een inhoudelijke aanpassing van de betreffende verordeningen. Daarom is in dit Raadsbesluit geen geldigheidsduur opgenomen.

In het Raadsbesluit is wel een voorbehoud opgenomen. De wetswijziging is op het moment dat dit voorstel geschreven wordt nog niet vastgesteld. Het is mogelijk dat de wetswijziging niet doorgaat of uitgesteld wordt.

De inhoud van het Raadsbesluit

In dit Raadsbesluit wordt waar nodig een bepaling voorgesteld die regelt dat de begrippen 'alleenstaande', 'alleenstaande ouder' en 'gezin' per 1 januari 2012 in die verordening dezelfde betekenis hebben als in de gewijzigde WWB.

Vervolgens is bepaald dat voor 'gehuwden' en 'gehuwdenorm' moet worden gelezen en 'gezin' respectievelijk 'gezinsnorm'. daarmee te verduidelijken dat volgens de vernieuwde wet niet meer de gehuwden maar het gezin de norm is waarmee gewerkt moet worden.

Geen voorstel voor aanpassing Verordening Cliëntenparticipatie en Handhavingsverordening

In het voorliggende Raadsbesluit zijn geen wijzigingen in de verordeningen voor cliëntenparticipatie en handhaving opgenomen. Het intrekken van de WIJ heeft geen consequenties voor de rol van de participatieraad.

De handhaving van de WIJ was niet anders dan de handhaving van de WWB. Het is daarom niet nodig om op dit moment de handhavingsverordening te wijzigen.

Overgangsrecht

Voor het zittende bestand is er overgangsrecht opgenomen in de aangepaste WWB. Dat betekent dat eventuele (financiële) gevolgen pas op 1 juli 2012 gaan gelden voor deze groep.

Het Raadsbesluit heeft geen directe gevolgen voor het zittende bestand omdat er van feitelijke inhoudelijke wijzigingen geen sprake is.

Deregulering

Er is geen sprake van uitbreiding van regelgeving, het gaat om de aanpassing van enkele (nieuwe) begrippen. Het raadsbesluit is noodzakelijk om de bestaande verordeningen in overeenstemming met de WWB te brengen.

Vervolgproces

In 2012 willen wij met enige regelmaat met uw raad van gedachten wisselen over de consequenties die deze WWB-wetswijzigingen, de Wet werken naar vermogen en de andere twee decentralisaties hebben voor ons gemeentelijk beleid. Nieuw beleid zal zeker leiden tot een inhoudelijke aanpassing van de betreffende verordeningen.

Ter inzage liggende stukken:

- Raadsbesluit Tijdelijke regels aanscherping Wet Werk en Bijstand gemeente Heerenveen

---

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris, de burgemeester,

de heer F.H. Perdok

de heer T.J. van der Zwan